

Paul Keres är ett utmärkt exempel på att korrshack gör dig till en bättre schackspelare

Frågan har ställts många gånger, huruvida ambitiösa schackspelare – på skilda nivåer – haft några fördelar vad gäller sina utsikter till förbättrad spelstyrka av att under en tid, främst under sina formativa ungdomsår, ha ägnat sig åt seriöst korrshack.

TEXT **STURE OLSSON**

Svaren har inte förvånande varierat, men de positiva tycks överväga. Ett självklart svar kanske många menar efter ett kort fundering, korrshack handlar ju i första hand om noggrant och genomtänkt spelöppningsval, om målinriktat och konsekvent mittspel och om tekniskt välkalkylerade slutspel, allt genomfört utan stressande tickande från ett schackur! Färdigheter och erfarenheter på dessa områden är väl bara bra att ha i ryggen när man sitter där vid brädet och klockan tickar?

Nåväl, det går att hysa mindre övertygade åsikter därvidlag, särskilt i dessa yttersta av tider, när analysprogram och databaser tycks vara "sanningen" om schackspels mysterium på spåren, och de flesta (alla?) på IM-nivå eller högre detaljstuderar långa öppningsvarianter med datorstöd. Emellertid uppkommer ibland, vid brädet liksom även i ett korrrparti, oförutsedda situationer till följd av motspelarens oväntade drag. Då hjälper "bokkunskap" föga, utan i stället en väl uppövad analysmetodik som mycket väl kan ha grundlagts i flitigt och seriöst korrrspel. Sålunda blir mitt svar på frågan: ja, jag tror man kan bli bättre schackspelare av att spela korrr!

SAMTIDIGT MÅSTE SLÅS FAST att detta i så fall i väsentligt högre grad gällde före tillkomsten av analysprogram och databaser, ett konstaterande som dock inte motsäger tesen om korrrspelands allmänna "nyttighet" – även i dag och i varje fall för vanliga klubbspelare.

Schackhistorien bjuder annars på flera uppenbara fall därvidlag, för spelare på högsta nivå, att ett flitigt korrrspelande lagt grunden till kommande framgångar. Man tänker väl närmast på Aljechin och Keres, vilka båda under tonåren spelade hundratals korrrpartier innan de slog igenom som världsstjärnor, och som vittnat om korrshacks betydelse. Som svenska exempel kan nämnas Folke Ekström i första hand, men väl även Jonny Hector och Emanuel Berg.

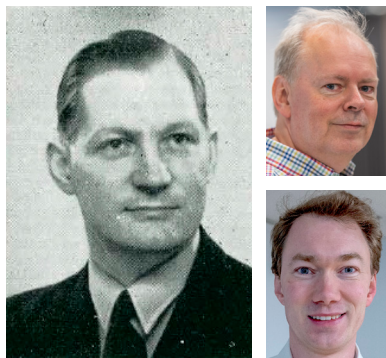

Paul Keres under Zandvoort-turneringen 1936.

Alexander Aljechin 1914.

Foto: Projector (spotlight)/Creative commons

Goda svenska exempel: Folke Ekström, Jonny Hector och Emanuel Berg.

Foto: TFS nr 5 1956 och Lars OA Hedlund

Man tänker väl närmast på Aljechin och Keres, vilka båda under tonåren spelade hundratals korrrpartier innan de slog igenom som världsstjärnor, och som vittnat om korrshacks betydelse.

IFSB kan ses som en föregångare till ICCF, under mellankrigstiden, om än med stark europeisk och omsider tysk slagsida. De mästerskapsturneringar som anordnades i deras namn kan därför ses som inofficiella Europamästerskap.

Den turnering som startade 1935 och omfattade 14 man vanns av dess yngste deltagare, blott 19-åriga Paul Keres. Med ett stort antal korrrpartier och ingående teoristudier bakom sig inledde Keres under det för honom skickelsediga året 1935 sin i alla avseenden glänsande karriär.

Gambitvarianten 4.Sf3 i Franskt Winawer var en av de öppningar korrrspelaren Keres ägnat sitt speciella intresse. Det betalade sig väl på kort och lång sikt:

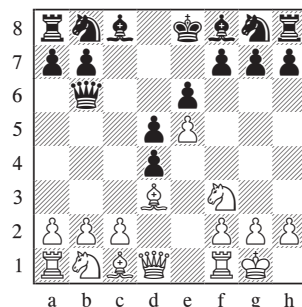
□ Paul Keres

■ Edwin Weiss

IFSB mästerskapet 1935

Sture Olsson

1.d4 e6 2.e4 d5 3.e5 c5 4.Sf3 Db6 5.Ld3 cxd4 6.0-0

6...Sc6

Angående 6...Sbd7 se längre ned.

7.Te1(!)

Keres lär av misstagen. I ett träningsparti mot vännen – och sedermera exilesten i Stockholm – Leho Laurine 1934 spelade han 7.Sbd2(?) och vann i stor stil efter 7...Sge7? Här hade dock 7...f6! helt kunnat förändra bilden!

7...Lb4(?)

I samma turnering provade Harald Malmgren, då ännu början av sin lysande korrrkarriär, 7...Sge7(?) men fick efter 8.h4! Ld7 9.a3 a5 10.c3 Tc8(?) 11.a4 ett svårskött spel och förlorade omsider. I svarts tionde drag hade 10...a4!? varit intressant. Bättre var, enligt Keres: 7...Lc5 8.a3 a5 9.Sbd2 som i två andra samtida träningspartier mot Laurine. 8.Sbd2 Ld7(?) 8...f6 är bättre.

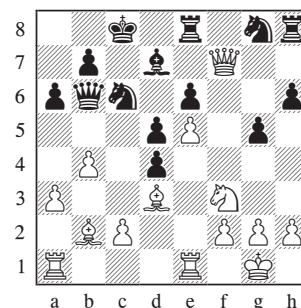
9.a3 Lxd2 10.Dxd2 0-0-0?

10...h6 fanns här.

11.Dg5 g6 12.b4 a6 13.Lb2 h6

14.Df4 g5 15.Dxf7 Te8?

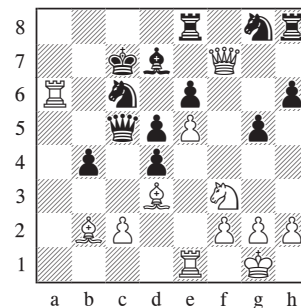
Nu får vit chansen till en elegant och instruktiv upprullning av svarts damflygel. Svart borde ha spelat 15...Sge7 men tvekade kanske inför 16.Lxd4 Sxd4 17.Sxd4 Dxd4 18.Dxe7 men missade i så fall möjligheten 18...Thf8! med motspel! Keres hade dock 16.Dh5! Tdf8 17.a4! i beredskap.

16.b5! axb5 17.a4! b4

På 17...bxa4 finns 18.Teb1!

18.a5! Dc5 19.a6 bxa6 20.Txa6 Kc7

21.Txc6+! Dxc6

På 21...Kxc6 följer 22.Lb5!

22.Sxd4 Da8 23.Sb5+ Kc6 24.Ta1

Te7 25.Txa8 Txf7 26.Ta6+ Kb7

27.Sd6+

1-0

EN INTRESSANT PENDANG återfinns för övrigt i det spännande partiet vid första bord i matchen Estland-Sverige vid Schack-OS i Warszawa senare samma år:

□ Paul Keres ■ Gideon Ståhlberg
Drag 1-6 som ovan

6...Sbd7!?

En teoretisk nyhet spelad med syftet att efter Se7 och Sc6 sätta e5 under press och förbereda f7-f6.

Partiet utvecklade sig till en magnifik duell som Keres till slut vann, väl värd en egen artikel. Vi rekommenderar Peter Holmgrens storartade Ståhlbergsbiografi där partiet kan följas med Keres egna kommentarer!